

Column

Anneke Rodenburg

De eerste natuurspeelplek die ik ontwierp, lag op een open terrein met een bosje. 'Natuurlijk moest er een hek omheen. Er werd hard gereden in de buurt en stel je voor dat... ' aldus de buurt. Het hek kwam er, maar met op vier plekken een extra opening. Via rioolbuizen konden de kinderen naar binnen en buiten kruipen. Het gaf de nodige discussies met volwassenen, maar de kinderen vonden het fantastisch! Een peuter kun je leren om in de buurt van de verantwoordelijke ouder of leerkracht te blijven. Daarna kan zijn wereld stukje bij beetje uitgebreid worden. Het begeleiden daarvan kost tijd en uitleg. Een hoog hek lijkt veilig en gemakkelijk, maar ieder kind moet leren omgaan met de risico's van de grote wereld. Als een kind ervaart dat het overal veilig is, zal het gevaarlijke situaties niet leren herkennen. Dat is ook riskant.

Een basisschool naast een park: om het plein staat een hoog hek. De kinderopvanglocatie ernaast, heeft een eigen terreintje met hoog hek. Waarom stoppen we kinderen in kooien? Wat zou een open verbinding met de aangrenzende groenstrook of het schoolplein mooi zijn!

Gaatje in de heg

Bij basisschool De Werkschuit in Zwolle is zo'n verbinding. Kinderen spelen in de ruime aangrenzende groenstrook met bomen, grasveldjes en struiken, zonder hek. Er is volop ruimte voor rust, rennen en spelletjes. Wel is er iemand in de buurt om een oogje in het zeil te houden. Misschien kan het ook anders als begrenzing van een terrein echt nodig is: groepjes struiken, haagjes, een takkenril, een (droog) slootje of dijkje. Kinderen gebruiken deze alternatieven ook bij het spelen. De aanleg van een 'uitkijkheuveltje' of een verhoogd 'juffen- en meesterpaadje' kan volwassenen helpen om gemakkelijker overzicht te houden. Voor de allerkleinste kinderen kan het wel fijn zijn als er een hek is. Een 'verstopt' hek, begroeid met eetbaar fruit zoals kiwi, druiven en leifruitboompjes, ziet er aantrekkelijker uit. Schapenhekwerk is ook

mooi, bijvoorbeeld begroeid met pompoenplanten of Oost-Indische kers.

Laten we kritisch zijn: is een hek wel nodig? Wat is in het belang van de kinderen? Zijn er risico's? Is een begrenzing met groen of reliëf mogelijk? En wat willen de kinderen zelf?

Ooit bedacht mijn jongste zoon voor onze tuin een 'gaatje in de heg'. Ik moest aan Jip en Janneke denken die via een gaatje in de heg bij elkaar op bezoek gingen. Het gaatje in de heg bij ons is er gekomen!

Anneke Rodenburg is ontwerpster van natuurlijke speelplekken, aangesloten bij Springzaad en Wilde Weelde. (www.tuinenvlinder.nl)